

UITGAVE VAN
MONA VAN DEN BERG PRODUCTIES
EN **ALLIANTIE POLITICA**

15 MAART
VERKIEZINGEN
PROVINCIALE STATEN
EN WATERSCHAPPEN

STEM OP EEN VROUW

Compensatiestemmen

Vrouwen aan het roer

Tussen de mannen

*Waarom zij op een
vrouw stemmen*

women
Dutch Gender Platform

Nederlandse
VrouwenRaad

DE INVLOED VAN VROUWEN DOET ERTOE

(Van links naar rechts) Astrid van Heumen, voorzitter Nederlandse Vrouwen Raad, Laila Ait-Baali, directeur WO=MEN Dutch Gender Platform, Devika Partiman, directeur Stem op een Vrouw.

De politiek is anno 2023 nog steeds een mannenbolwerk. Ook in de provincies en waterschappen. Mannen vormen maar liefst 73 procent van het algemeen bestuur van waterschappen. In geen één van de 21 waterschappen is de helft (of meer) vrouw. In de Provinciale Staten gaat het iets beter; daar is 'slechts' 67 procent van de zetels door mannen bezet. Utrecht is de enige provincie met een evenwichtige genderbalans.

Op 15 maart gaat u naar de stembus voor de Provinciale Staten verkiezingen. De lijsttrekkers zijn – u raadt het al – ook dit keer weer vooral mannen. Vandaar deze 'Politica' special; acht pagina's lang nemen we u mee in de wereld van vrouwelijke politici uit het waterschap en de provincie. Waar zetten zij zich voor in, waar zijn ze trots op en hoe ervaren zij vrouw-zijn in de politiek?

Maakt het uit dat vrouwen in de politiek een minderheid zijn? Het korte antwoord is ja. Het lange antwoord: vrouwen hebben andere ervaringen in de maatschappij, en nemen dus een andere blik mee in de politiek. Diversiteit in de politiek leidt tot een betere kwaliteit van besluiten. Politica kunnen daarnaast fungeren als rolmodel; de ambitie van meisjes is bewezen hoger als zij vrouwelijke politici zien in wie zij zichzelf herkennen. Natuurlijk is het niet alleen belangrijk omdat vrouwen in de politiek iets oplevert, maar ook omdat het hóórt. De achterstand van vrouwen in de politiek komt voort uit ongelijke behandeling. Het is hoog tijd om dat in te halen.

Dat is dan ook ons doel: wij, drie landelijke vrouwenorganisaties, slaan de handen ineen met als doel om de politieke participatie van vrouwen in Nederland, in al hun diversiteit, fors te verbeteren. Dat gaan we doen door trainingen en netwerken voor vrouwelijke aspiranten en politici op te zetten, onderzoek te doen naar barrières die hen in de weg zitten, te leren van landen om ons heen en natuurlijk door samen te werken met overheden, politieke partijen en andere vrouwen.

We hopen dat u na het lezen van deze special beter begrijpt waarom het zo belangrijk is dat er meer politiek actieve vrouwen zijn. En natuurlijk dat u op 15 maart op een vrouw stemt!

Alliantie Politica

Jetta Klijnsma (65)

Commissaris van de Koning in Drenthe

Jetta Klijnsma is eigenlijk weer thuis. Geboren en getogen in Hogeveen, gestudeerd in Groningen en daarna naar Den Haag vertrokken om nu, na decennia in de Haagse politiek, als Commissaris van de Koning terug te keren in Drenthe. Geen functie die vaak door vrouwen wordt bekleed. Klijnsma: "Toen ik begon, was ik de enige vrouw van de twaalf Commissarissen van de Koning. Nu zijn er twee. Nog steeds te weinig." Ze is een dochter van de jaren zeventig, van de tweede feministische golf. Ze behoorde niet tot de radicale feministen en was, zegt ze, "vooral ook praktisch ingesteld en vond dat we het samen met mannen moesten doen". Ze is de Rode Vrouwen en de Dolle Mina's dankbaar voor hun strijd: "Vrouwen hebben zich naar binnen moeten knokken. Nu lijkt vertegenwoordiging van vrouwen vanzelfsprekend, maar dat is het niet. De nieuwe lichte vrouwen, de meisjes van nu, moeten dat weten." Haar politieke carrière begon in Den Haag, als gemeenteraadslid voor de PvdA. Dat was niet haar eigen idee: "De partij zocht vrouwen om naar voren te schuiven, en ze vroegen mij en nog drie anderen. We vonden het enorm spannend. Het mooie was, ook voor een aantal andere partijen werden vrouwen gekozen en in de vier jaar dat we in de raad zaten, hebben we elkaar altijd ruggensteun gegeven. Als iemand van ons werd aangevalen en er was seksisme in het spel, dan stapte een ander naar de interruptiemicrofoon om er iets van te zeggen. Die solidariteit oversteeg partijlijnen. Zo hielden we elkaar overeind in een mannenwereld. We houden nog steeds geregeld een reünie." •

'Vertegenwoordiging van vrouwen lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet'

INTERVIEWS: FRÉDERIKE GEERDINK
FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

VROUWEN AAN HET ROER

Joyce Sylvester (57)

Dijkgraaf van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

'Vrouwen zijn behoorlijk op dreef'

Een 'stadsjuffer' was ze toen ze in 2008 als geboren en getogen Amsterdamse aan de slag ging als waarnemend burgemeester van het Noord-Hollandse Anna Paulowna. Ze leerde er veel. Niet alleen over landbouw, maar ook over het leven op het platteland en over gemeenschapszin. Ze was de eerste zwarte vrouw die als waarnemend burgemeester werd benoemd. Nu is ze de eerste zwarte dijkgraaf, oftewel voorzitter van een waterschap. "Stemmen op een vrouw is belangrijk," zegt Sylvester, "maar er zijn zo veel meer vormen van diversiteit. Het gaat ook over stad en platteland, over mensen met een handicap, over etniciteit."

Ze heeft vaak, maar niet altijd op een vrouw gestemd. Ze zegt: "Als er een goeie kandidaat van kleur was, stemde ik daar op, en dat kon ook een man zijn. Vrouwen zijn inmiddels behoorlijk op dreef en andere groepen kunnen nu wel een extra zetje gebruiken."

Zelf werd ze geïnspireerd door haar oma en moeder, én door burgemeesters van Amsterdam. "Mijn oma had zeven kinderen, maar is altijd actief geweest als vrijwilliger, ook al had ze het niet breed. Ze heeft er in Suriname een onderscheiding voor gekregen, ze werd Ridder in de Orde van de Palm. Mijn moeder werkte als huismeester van een aantal Amsterdamse burgemeesters. Ik was toen net uit huis, maar kwam de burgemeesters tegen als ik bij mijn ouders op bezoek ging. Ik was toen net lid geworden van de PvdA. Door mijn oma en moeder heb ik geleerd de handen uit de mouwen te steken, door de burgemeesters zag ik dat het openbaar bestuur een mooie plek is om je in te zetten voor de maatschappij." •

Fatma Demir (35)

Lid van de Provinciale Staten in Utrecht

Bij haar pagina op de website van de Provinciale Staten in Utrecht staat een enorme lijst thema's waarmee Demir zich bezighoudt, van Communicatie, Energietransitie en Mobiliteit tot Recreatie, Water en Binnenstedelijke Ontwikkeling. "Dat krijg je", lacht ze, "als je voor je partij de enige zetel hebt. Soms kies ik ervoor me qua standpunt aan te sluiten bij een andere partij die over dat thema hetzelfde denkt, zodat ik me voor mijn inbreng kan focussen op wat voor mijn achterban belangrijk is en te weinig aandacht krijgt." Ze is sinds vijf jaar politiek actief voor DENK, maar was daarvoor al maatschappelijk betrokken, onder andere bij een jongerenvereniging, een huiswerkinstituut en de moskee. "Dan kom je vanzelf met politieke actieve mensen in contact, en met politieke besluitvorming, En ja, dan vind ik het belangrijk om ook mijn mening naar voren

te brengen en te helpen zoeken naar oplossingen."

Voor ze het wist, bezette ze een zetel in de Provinciale Staten. In eerste instantie werd ze niet gekozen, maar door politieke ontwikkelingen werd er begin vorig jaar ineens een beroep op haar gedaan. Ze werkte zich razendsnel in. In de jaren dat ze politiek actief is, werd ze zich steeds bewuster van het belang van vrouwelijke vertegenwoordiging: "Vroeger stemde ik op basis van etnische achtergrond, tegenwoordig stem ik altijd op een vrouw. Bij politieke bijeenkomsten en tijdens het campagne voeren, merk ik dat vrouwen sneller op een vrouw afstappen als ze iets willen vragen of als ze hun zorgen willen delen. Dat is enorm belangrijk." •

Manita Koop (64)

Dagelijks bestuurslid (Hoogheemraad) Waterschap Delfland

De eerste waterschappen stammen uit de vroege middeleeuwen, vertelt Manita Koop, maar het heeft tot in de jaren 50 van de vorige eeuw geduurd tot er vrouwen doordrongen in het waterschapsbestuur. Koop: "Die eerste vrouwen werden door de heren geduld, meer niet." Die tijden zijn voorbij, maar gelijke representatie is er nog steeds niet. Koop: "Vrouwen moeten zich ook kandidaat stellen. Tuurlijk kost het tijd, maar het is een keuze." Droog voegt ze toe: "Er is toch niets op tv."

Haar vader was tuinder, een vak dat onlosmakelijk met water verbonden is. "Hij moest de sloten schoon houden, de waterkwaliteit was natuurlijk belangrijk, en in de jaren zestig werden zijn producten nog met een schuit naar de veiling vervoerd." Vader Koop had zitting in allerlei besturen. "Vergaderingen werden nogal eens bij ons thuis

'Vrouwen hoeven toch niet te verdedigen waarom ze aan tafel willen zitten?'

Anieke Kranenburg (29)

Algemeen bestuurslid Waterschap Vechtstroom

'Ik geloof in wat ik doe'

"Er komen minder geborgde zetels", vertelt Anieke Kranenburg enthousiast. Ze stuurt er een document over toe, met info over de 'geborgde zetels' die in het bestuur van het waterschap van oudsher zijn gereserveerd voor agrariërs, natuurbeheerders en bedrijven. Kranenburg: "De wet is veranderd, waardoor er nu minder geborgde zetels zijn en er meer bestuurders direct worden gekozen. Gekozen mensen krijgen dus een zwaardere stem. Dat maakt representatie alleen maar belangrijker." Zelf is ze én vrouw én jong, een zeldzame combi in waterschapsbesturen. "Ik was 23, studeerde nog en moest waterschapsbelasting betalen", vertelt ze. "Dat maakte me nieuwsgierig, dus ging ik kijken bij een vergadering. Dat hadden ze nog nooit meegemaakt. Ze dachten dat ik een stagiair was, een ingenieur in de dop." Ze bleek bestuurder in de dop. Wapenfeit, al in haar eerste vergadering: de vergadertijdstoppen ter discussie stellen. "De meeste bestuurders

'Vrouwen stappen sneller op een vrouw af'

gehouden. Ik ging er dan bij zitten met mijn huiswerk en luisterde met één oor mee." Wat vrouwen toevoegen in het bestuur? Eigenlijk vindt ze het een vreemde vraag: "Je kunt ook vragen wat mannen toevoegen. Vrouwen hoeven toch niet te verdedigen waarom ze aan tafel willen zitten? Zowel mannen als vrouwen zijn niet de maat der dingen."

Dat komt mooi uit, want over water kun je 'niet marchanderen', zegt ze. "Als de waterbom die anderhalf jaar geleden op Limburg viel volgend jaar op ons valt, kunnen we daar maar beter op voorbereid zijn." Van daar dat ze graag door wil voor een volgende termijn: de 'strategie wateroverlast', die loopt tot 2050, moet uitgewerkt worden en daar blijft ze graag bij betrokken. Koop: "Als je beleid uitzet voor de lange termijn, overstijg je de politieke waan van de dag en vervagen politieke scheidslijnen. Het gaat niet om politiek armpje drukken maar om elkaar vinden." •

zijn oudere mannen, zij wilden overdag. Maar ik kon niet zomaar colleges afzeggen en stelde dus 's avonds voor. Dat is ook voor burgers handiger. Het voorstel werd aangenomen." Op haar initiatief werd ook besloten de vergaderingen voortaan te livestreamen. Sinds ze vier jaar geleden gekozen werd in het bestuur van het waterschap Vechtstroom, is ze actief voor de stichting Stem op een Vrouw. Ze coacht jonge vrouwen die politiek actief willen worden. Mooi en belangrijk werk, maar tegelijkertijd houdt ze haar hart vast: "Uit onderzoek blijkt dat online haat toeneemt als de diversiteit in het openbaar bestuur en de politiek toeneemt. Enorm schadelijk." Ze heeft er zelf al mee te maken gehad, maar laat zich niet uit het veld slaan: "Ik geloof in wat ik doe." Net zoals ze gelooft in stemmen op een vrouw: "Dat heb ik van mijn moeder geleerd. Ze nam mij altijd mee als ze ging stemmen. Ze stemde altijd op een vrouw, en drukte me op het hart dat later ook te doen." •

Petra Stienen (57)

Lid van de Eerste Kamer

Petra Stienen schudt haar inspiratiebronnen moeiteloos uit haar mouw. Klimaatactivist Gretha Thunberg, de Netflix-serie 'Live to Lead' over vrouwen in de politiek, Marije Mosterd in de Haagse gemeenteraad die de aanpak van straatintimidatie op de kaart heeft gezet, en Amal Omar die met voorkeurstemmen in de raad van De Ronde Venen werd gekozen en daar nu levenservaring inbrengt die er nog niet was. "Stem op een vrouw," zegt Stienen, "maar stem dan wel op een vrouw die op een inclusieve manier politiek bedrijft."

Zelf was ze al op haar vierde feminist, lacht ze. "Ik ben opgevoed door een dominante vader dus leerde al vroeg mijn stem te gebruiken." Die 'genderlens' is ze nooit meer kwijtgeraakt. Ze staat er in haar partij D66 en zeker ook in de Eerste Kamerfractie om bekend altijd door die lens te kijken en vragen op te werpen die gender zichtbaar maken, of het nu gaat om pensioenen of over buitenlands beleid. Wat dat betreft is er bij vrouwen ook nog winst te halen, merkt ze vaak als ze gewoon met mensen praat. "Over pensioenen bijvoorbeeld", zegt ze. "Vraag je aan een echtpaar iets over hun pensioen, dan zeggen veel vrouwen nog steeds dat ze daar niets van weet en wijst ze naar haar man."

'Het gaat mij om de jongens en mannen, en dat zij accepteren dat de politieke arena er is voor iedereen'

Haar motivatie om altijd op een vrouw te stemmen en te hameren om inclusief leiderschap en inclusieve politiek, is echter niet alleen ingegeven door de wens meisjes en vrouwen een rolmodel en inspiratie te geven, zegt ze: "Het gaat mij om de jongens en mannen. Ik wil dat zij, mijn broer, mijn neven, zien dat vrouwen dit kunnen, en dat zij accepteren dat de politieke arena er is voor iedereen." •

TUSSEN DE MANNEN

De maandagochtend staat in het teken van portefeuille overleggen. In dit geval over het thema Stikstof en het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG).

Fotograaf Mona van den Berg liep een dynamische werkdag mee met Jeannette Baljeu, sinds 2017 lid van het College van Gedeputeerde Staten en het dagelijks bestuur van de provincie Zuid-Holland. Het politieke leven is voor haar heel normaal, maar nog steeds zit ze vooral met mannen aan tafel. “Aan een meer diverse tafel, wordt anders naar vraagstukken gekeken. Alleen al daarom is het belangrijk dat er meer vrouwen belangrijke politieke posities krijgen.”

TEKST EN FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

Vanaf september 2019 is Baljeu, in een nieuwe collegeperiode, verantwoordelijk voor de portefeuilles Financiën, Water, Transitie Haven en Industrie, Europa en internationaal, Warmteling en Programma Aanpak Stikstof (PAS, nu Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)).

Het provinciehuis is haar tweede thuis. Eens in de 4 jaar mogen inwoners naar de stembus om hun stem uit te brengen op Provinciale Staten (PS), ook dit jaar stelt Baljeu zich weer verkiesbaar.

Ook in de auto op weg naar een werkbezoek in Zuidplas gaan de digitale meetings gewoon door.

Werkbezoek aan de Zuid-Hollandse gemeente Zuidplas, een gebied dat volop in ontwikkeling is.

In de avond aanschuiven bij Nieuwspoort, het openbaar debatcentrum waar iedereen welkom is. Waar de dag begon met stikstof, gaat het gesprek in dit debat over oplossingen voor de stikstofopgave.

AMBTSDRAGER IN DE PROVINCIE

Het college van Gedeputeerde Staten, met de commissaris van de Koning als voorzitter, bestuurt de provincie. De leden van het college, de gedeputeerden, worden eens in de 4 jaar gekozen door de leden van Provinciale Staten. Na de Provinciale-Statenvierkiezingen onderhandelen de Statenleden over het aantal gedeputeerden dat elke politieke partij levert. Er zijn minimaal drie en maximaal zeven gedeputeerden per provincie.

De Gedeputeerde Staten vormen het dagelijks bestuur van de provincies. Zij bereiden besluiten van de Provinciale Staten voor én voeren deze uit. Ook voeren ze een groot aantal regelingen, zogenoemde medebewindstaken, van de Rijksoverheid uit, houden ze toezicht op de gemeentebesturen en kunnen ze ambtenaren benoemen en ontslaan.

Iedere gedeputeerde heeft een eigen taakgebied (portefeuille) in het college van Gedeputeerde Staten, zoals ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer of natuur en milieu. In het college van Gedeputeerde Staten komt de gedeputeerde op voor de belangen in zijn taakgebied.

Gedeputeerden mogen geen lid van Provinciale Staten zijn. Zo worden de taken van Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten gescheiden. Provinciale Staten kan de gedeputeerde dan beter controleren. Dit heet een dual stelsel.

Bron: ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bernardine Nuruwe

“Ik ben om vier uur opgestaan vanmorgen, ik breng de krant rond. Dan zie ik het licht worden, prachtig is dat, en de lucht is dan zo schoon, zo fris. In de zomer is het fijner hoor, dat wel. Ik vind het gewoon heerlijk om buiten te zijn. Ik vind het milieu belangrijk, en daarom vind ik de verkiezingen voor de waterschappen ook belangrijk. Ik stem niet altijd op dezelfde partij maar kijk welke partij voor het belang van het land gaat in plaats van voor hun eigen belang. De afgelopen jaren is dat voor mij de CU. En binnen die partij kies ik dan een vrouw. Vrouwen en mannen zijn gelijk toch? Dan moeten ze ook gelijkkelijk vertegenwoordigd zijn, en dat is nog lang niet overal het geval.” ●

Floris Grondman

“Ik heb meermaals op een vrouw gestemd. Een goeie afspiegeling is belangrijk, en in de geschiedenis zie je toch dat vrouwen minder aanwezig zijn op hoge functies in onder andere de politiek. Voor de waterschappen en provinciale staten heb ik me nog niet verdiept in wat ik moet gaan stemmen. Er spelen allerlei leuke dingen in mijn privéleven waardoor politiek even niet centraal staat in mijn leven. Ik werk zelf aan grote projecten in de stadsplanning en de teams waarin ik werk zijn altijd divers, en die diversiteit heb je nodig. Niet alleen qua man en vrouw, ook op andere vlakken, en het is mooi om te zien hoe ieder persoon ook weer persoonlijke eigenschappen meeneemt die iets toevoegen. Dat maakt werken in een team leuk en interessant. Ik vind dit allemaal gewoon ontzettend logisch.” ●

Nina Joseph

“Mijn moeder is een echte feministe en van haar heb ik geleerd op een vrouw te stemmen. Ze zei, dat is een manier om verschil te maken. Eerlijk gezegd weet ik niet zo goed of dat waar is. Hoe kun je als vrouw echt verschil maken binnen dit systeem? Ik heb zelf ook wel eens overwogen om politiek actief te worden, maar als ik dan kijk naar vrouwen die al lang in de politiek zitten: ze zijn na jaren hard werken grijs en moe, en het systeem is niet veranderd. Hoe killer de vrouw, hoe beter ze het doet in de politiek. Waar zijn de warme vrouwen? Waar zijn de moeders? Ik stem Partij voor de Dieren want zij willen systeemverandering. Ze groeien wel langzaam maar een grote shift blijft uit en dat frustrert me.” ●

Melanie Peters

“Ik stem altijd op de laatste vrouw op de lijst omdat ik voor de underdog ben. De mensen die hoger op de lijst staan, draaien vaak al langer mee in het systeem en zijn er al meer door gevormd, terwijl ik denk dat je juist ook frisse mensen nodig hebt. Ik geloof niet dat de invloed van één stem heel groot is, maar ik geloof in de democratie en dus ga ik stemmen. Altijd.” ●

Eigenlijk heb ik een andere visie op politiek. Ik werk in Rotterdam met kwetsbare mensen met een migratieachtergrond. Vluchtelingen, ongedocumenteerden, ouderen die hier al lang wonen maar alsnog Nederlands willen leren. Zij worden vaak uitgesloten van de maatschappij en niet gezien door de politiek. Onze stichting ziet hen wel. Dat is ook een vorm van politiek actief zijn.” ●

WAAROM ZIJ OP EEN VROUW STEMMEN

TEKST:
FRÉDERIKE GEERDINK
FOTOGRAFIE:
MONA VAN DEN BERG

Philo Boss

“Weet je waardoor ik bewuster werd van het belang van stemmen op een vrouw? Door een nummer van Sophie Straat, ‘Tweede Kamer’, dat gaat over stemmen op een vrouw. Daardoor ben ik er pas echt over na gaan denken. Ik wil vertegenwoordigd worden, en een oudere witte man kan mij niet vertegenwoordigen. Dus nu stem ik niet meer zoals vroeger op de lijsttrekker, maar op een vrouw, en het liefst op een vrouw met een andere etnische achtergrond dan de mijne. Ik wil dat ik mensen in de politiek zie die lijken op de mensen die ik zie in mijn straat, in mijn stad. Op wie ik deze keer ga stemmen, weet ik nog niet. Daarvoor ga ik stemwijzer nog invullen, dat doe ik altijd om mijn gevoelsmatige keuze te checken. Het klopt altijd.” ●

Anneke de Jong (met gekleurde sjaal) en Els Franken

Els: “Als de kieslijsten in de brievenbus vallen, bekijk ik online profielen van de kandidaten. Ik stem altijd op een vrouw. Vrouwen hebben een andere kijk op de samenleving.”

Anneke: “De laatste jaren ben ik me er bewuster van geworden hoe scheef de verhoudingen nog zijn. Dan valt het me gewoon op als er foto's zijn van besturen of bijeenkomsten met alleen maar mannen erop.”

Els: “Soms wordt gezegd dat je puur op kwaliteit moet kiezen, maar dat is een dooddoener. Kwaliteit zit overal. Daarom vind ik het goed dat de PvdA al jaren om en om een man en vrouw op de kandidatenlijst zet.”

Anneke: “En ik vind het goed hoe Sigrid Kaag zich heeft gepresenteerd. Helaas wordt dan ook zichtbaar wat er onderhuids allemaal speelt en naar buiten komt aan haat naar sterke vrouwen. Dat zie je bij Femke Halsema ook. Voor mij een extra reden op een vrouw te stemmen.” ●

COLUMN JENS VAN TRICHT

COMPENSATIESTEMMEN

Er komen verkiezingen aan. Machtsposities worden verdeeld. Beslissingen over mensen worden gemaakt. Maar wie maakt de beslissing over welke mensen?

De belangen van mensen zoals ik - wit, man, Nederlands, hetero, universitair geschoold, middenklasse, 7 vinkjes - worden ongeacht de uitslag over het algemeen toch wel vertegenwoordigd. Immers, mensen zoals ik zitten op hoge posities overal in de samenleving, of het nu gaat om politiek, bedrijfsleven, media, cultuur en het onderwijs. Onze positie in het leven vormt meestal het uitgangspunt voor de belangrijkste beslissingen die worden genomen. Mensen zoals ik vormen de norm voor alle anderen.

Mensen zoals ik hebben vaak mooie idealen, we zetten ons altijd maar wat graag in voor goede doelen, voor rechtvaardigheid in de wereld, tegen honger, voor dierenrechten, tegen armoede, voor vrede, tegen discriminatie, voor kansgelijkheid. We weten dat het in het algemeen belang is dat iedereen zich in vrijheid, veiligheid en gelijkwaardigheid ten volle kan ontplooiën.

In de praktijk blijkt echter dat we het liefst zien dat mensen zoals wijzelf zich vervolgens voor al deze mooie doelen inzetten. Mensen zoals wijzelf zien eruit zoals wijzelf, praten zoals wijzelf en handelen zoals wijzelf. Dat is lekker vertrouwd, we begrijpen elkaar en kunnen daarbinnen best van menig verschillen. Een goed debat is immers nooit weg! Mensen zoals ik trekken mensen zoals ik aan, nemen mensen zoals ik aan, en stemmen op mensen zoals ik. En dan zien we het liefst dat ze met die goede doelen aan de slag gaan zoals ik me voorstel dat ik het zelf zou doen.

Dit is het patroon waardoor diversiteit en inclusie overal zo'n grote uitdaging blijven. Omdat mensen zoals ik vaak met de beste bedoeling onze eigen onwetendheid in stand houden. En daarmee ook de ongelijkheid waarvan we zeggen dat we die willen helpen opheffen.

Als we willen dat iedereen gelijke kansen heeft moeten we beginnen iedereen gelijke kansen te bieden. Wanneer het zo is dat sommige mensen maatschappelijk gezien met 3-0, 4-0, 5-0 of zelfs meer achter staan, dan zouden deze mensen bij verkiezingen eigenlijk extra compensatiestemmen moeten kunnen uitbrengen. Als je met 1-0 achter staat krijg je 2 stemmen, als je met 2-0 achter staat krijg je 3 stemmen. Zo zouden verkiezingen kunnen bijdragen aan de hoognodige herverdeling.

'Als we willen dat iedereen gelijke kansen heeft, moeten we beginnen met iedereen gelijke kansen te bieden'

Foto: Mona van den Berg

Zover is het nu nog niet. Wat wel kan, is dat mensen met meer kansen hun stem gebruiken om mensen met minder kansen meer stem te geven. We kunnen stemmen op iemand die niet op ons lijkt. Op een vrouw, op iemand van kleur, op iemand met een andere achtergrond. Dat hoeft helemaal niet iemand te zijn met perse andere ideeën en idealen over de wereld; binnen elke partij kan je kiezen voor iemand die meer of minder op je lijkt. Stel je voor wat een rijkdom het is wanneer we de gezichten kunnen zien en stemmen kunnen horen van mensen die tot nu toe niet of nauwelijks gezien en gehoord worden! En ja, dan moeten we misschien leven met het ongemak dat mensen die niet of minder op ons lijken aan de slag gaan met onze idealen, en misschien soms dingen zeggen of doen die we zelf liever anders zouden zeggen of doen. Dat is geen probleem, maar juist de oplossing. Want we willen toch dat we dingen anders gaan doen? Solidariteit en rechtvaardigheid kunnen niet zonder ongemak, anders is het meer van hetzelfde. Wat we nodig hebben zijn andere gezichten en stemmen en verhalen in onze vertegenwoordiging. Stap dus vooral eens uit je comfortzone en deel je privileges met de wereld, want de wereld is van iedereen.

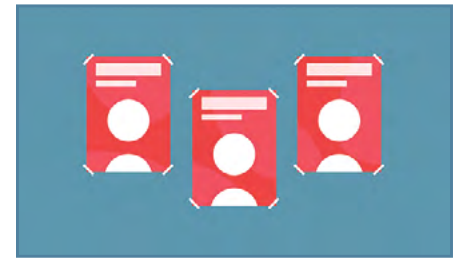
Jens van Tricht is auteur van 'Waarom feminisme goed is voor mannen' en oprichter en directeur van Emancipator. In 2023 verschijnt het boek in nieuwe druk onder de titel 'Wat voor man wil jij zijn?'

SLIM STEMMEN OP EEN VROUW

Op 15 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen. Op dit moment zijn vrouwen daar nog flink ondervetegenwoordigd. Wil jij meer vrouwen verkozen krijgen? Stem niet automatisch op de eerste vrouw op de lijst. Zij komt namelijk dankzij haar hoge positie vaak toch al in de politiek. Kijk juist wat lager, naar de vrouwen die jouw stem hard nodig hebben. Denk je bijvoorbeeld dat jouw partij ongeveer 5 zetels haalt, dan is het voor vrouwen vanaf plek 5 en lager echt spannend. Als je vrouwelijke kandidaten steunt die net wat lager staan, worden zij misschien ondanks hun lage positie tóch verkozen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 werden er via die tactiek meer dan 450 vrouwen extra verkozen die eigenlijk "te laag" stonden!

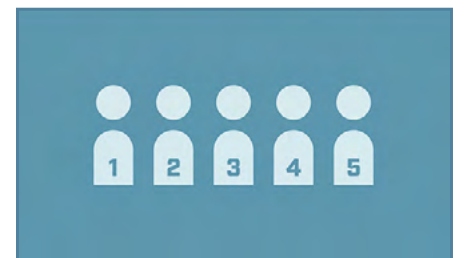
Stap 1: Kies een partij

Kies op welke partij je gaat stemmen.

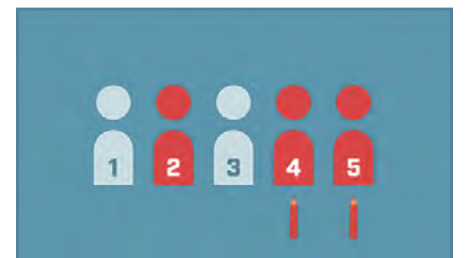
Stap 2: Hoeveel zetels?

Schat in hoeveel zetels jouw partij krijgt. Zoek bijvoorbeeld op hoeveel zetels de partij nu heeft, of hoe de partij het doet in peilingen.

Stap 3: Stem op een Vrouw, lager op de lijst

Staat jouw partij op 4 zetels? Stem dan op een vrouw vanaf plek 4. Zo zorg je voor meer vrouwen in de politiek.

Wil jij weten op welke partijen en vrouwelijke kandidaten je kunt stemmen? Ga naar stemopeenvrouw.com voor een overzicht!

COLOFON

Deze uitgave valt niet onder de redactionele verantwoordelijkheid van Trouw.
Uitgave: maart 2023

Idee:
Alliantie Politica
Hoofdredactie, fotografie:
Mona van den Berg, monavandenbergh.nl
Eindredactie:
Annemieke Verbeek, annemiekverbeek.nl

Vormgeving:
Krijn Ontwerp – Bas Krijn, krijnontwerp.nl
Correctie:
Francien de Vries – franciendevries.nl
Aan deze krant werkten mee:
Laila Ait-Baali, Erica van Engel, Frédérique Geerdink, Astrid van Heumen, Devika Partiman, Jens van Tricht

15 MAART VERKIEZINGEN

**STEM
OP EEN
VROUW**

STEM SLIM, GA NAAR:

[STEMOPEENVROUW.COM](https://stemopeenvrouw.com)